د پوهنې وزارت
د تعليمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساينس د مرکز معينيت
د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي
کتابونو د تاليف لوی رياست

د رسامۍ هنر

شپږم ټولگی

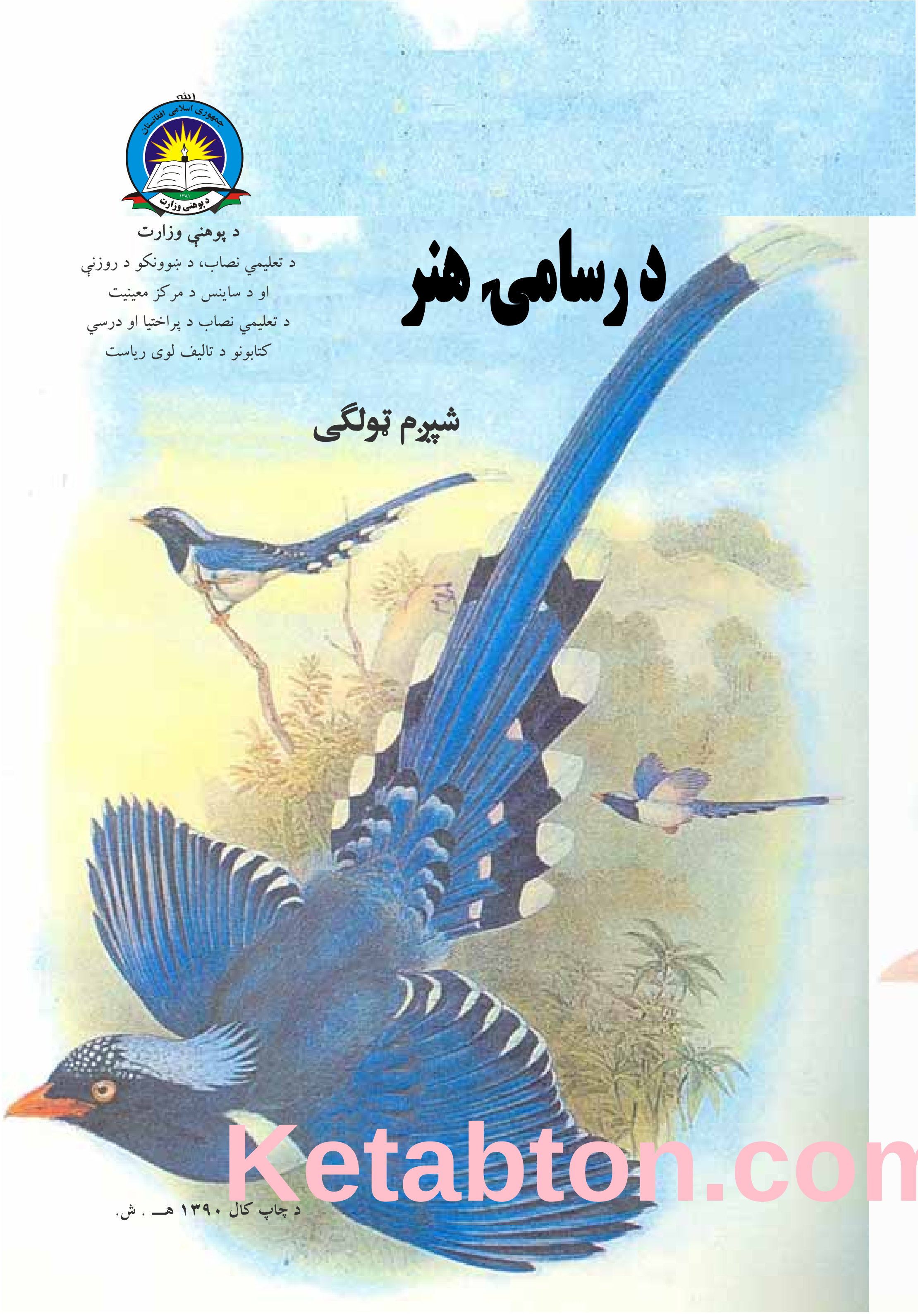

Ketabton.com

د چاپ کال ۱۳۹۰ هـ . ش.

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساینس د مرکز معینیت
د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي
کتابونو د تالیف لوی ریاست

د رسامۍ هنر

شپږم ټولګی

د چاپ کال: ۱۳۹۰ هـ . ش.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب د تالیف، څېړنې او تدقیق کمیټې

لیکوالان:

۱. محمد ظاهر طاهري د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت آمر.

۲. سید انور میچنخیل د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت علمي غړی.

تایید او مطالعه:

ملي شورا:

د ولسي او مشرانو جرګو د دیني چارو، پوهنې او لوړو زده کړو د کمیسیونونو غړي.

د څېړنې او تدقیق کمېټې:

د علومو اکاډمي:

سرڅېړونکی عبدلواجد واجد د علومو اکاډمی د ژبو او ادبیاتو د مرکز رئیس.

ذکریا ملاتړ د علومو اکاډمی د ژبو او ادبیاتو د مرکز علمي غړی.

د کابل پوهنتون:

پوهندوی محمد رفیق رفیق د کابل پوهنتون د ژبو او ادبیاتو د پښتو څانګې استاد.

د هنرونو مسلکي لیسه:

دپوهنې وزارت:

۱. سعدالدین شپون د پوهنې وزارت سلاکار.

۲. نفیسه پوپلزی د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت علمي غړې.

۳. محمد غالب الله یار د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت علمي غړی.

۴. محمد شفیق برنایار د هنرونو د مسلکي لیسي ښوونکی.

۵. بلقیس احمدي د هنرونو د مسلکي لیسي ښوونکې.

د محتویاتو، سیاسي، فرهنګي، او دیني برخو د څېړنې او کره کتنې کمیټې.

ډاکټر عطاء الله واحدیار د پوهنې وزارت ستر سلاکار او د نشراتو رئیس.

دکتور محمد یوسف نیازی د پوهنې وزارت سلا کار.

د مؤلف مرستیال محمد سهراب دیدار.

د څېړنې او تدقیق د څارنې کمیټه:

- دکتور اسدالله محقق د تعلیمي نصاب د پراختیا، د ښوونکو د روزنې او د ساینس مرکز معین
- دکتور شېر علي ظریفي د تعلیمي نصاب د پراختیا د پروژې مسؤول
- د سرمؤلف مرستیال عبدالظاهر ګلستاني د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف لوی رئیس

کمپوز او ډیزاین: رحمت الله غفاري

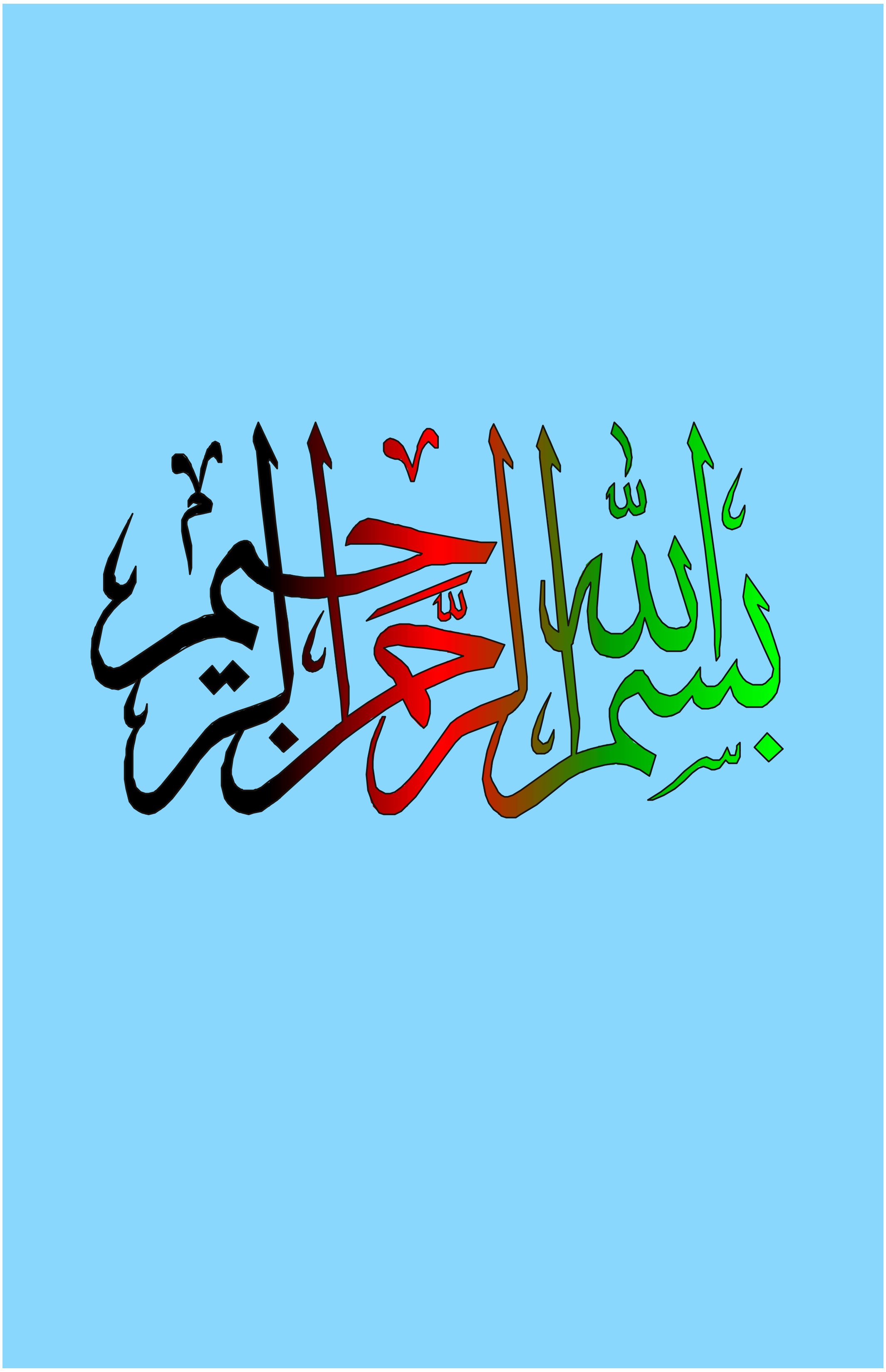

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملي سرود

دا وطن افغانستان دی — دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د تورې — هر بچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی — د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو — د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، ګوجر دي — پامیریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي — هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل ځلیږي — لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به — لکه زړه وي جاویدان
نوم د حق مو دی رهبر — وایو الله اکبر وایو الله اکبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزیر پیغام

ګرانو ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعلیمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توکی دی چې د علمي پرمختګ او ټولنې د اړتیاوو له مخې رامنځته کیږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنیزې اړتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعلیمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښایي چې تعلیمي نصاب د سیاسي بدلونونو او د اشخاصو د نظریو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتیب شوی دی. علمي ګټورې موضوعګانې پکې زیاتې شوې دي. د زده کړې په بهیر کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځېدلې ده.

هیله من یم دا کتاب له لارښوونو او تعلیمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د میتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده کوونکو میندې او پلرونه هم د خپلو لوڼو او زامنو په باکیفیته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هیلې ترسره شي او زده کوونکو او هېواد ته ښې بریاوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ ګران استادان او ښوونکي د تعلیمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤولیت لري.

د پوهنې وزارت تل زیار کاږي چې د پوهنې تعلیمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دین له بنسټونو، د وطن دوستۍ د پاک حس په ساتلو او علمي معیارونو سره سم د ټولنې د څرګندو اړتیاوو له مخې پراختیا ومومي.

په دې ډګر کې د هېواد له ټولو علمي شخصیتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده کوونکو له میندو او پلرونو څخه هیله لرم چې د خپلو نظریو او رغنده وړاندیزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لا ښه تالیف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتیب کې یې مرسته کړې، له ملي او نړیوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعلیمي نصاب په چمتو کولو او تدوین او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې یې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفیق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د پوهنې وزیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شمېر		مخ
۱- لومړی لوست:	....	۲-۱
۲- دوهم لوست:	....	۴-۳
۳- دريم لوست:	....	٦-۵
۴- څلورم لوست:	....	۸-۷
۵- پنځم لوست:	....	۱۰-۹
٦- شپږم لوست:	....	۱۲-۱۱
۷- اووم لوست:	....	۱۴-۱۳
۸- اتم لوست:	....	۱٦-۱۵
۹- نهم لوست:	....	۱۸-۱۷
۱۰- لسم لوست:	....	۲۰-۱۹
۱۱- يوولسم لوست:	....	۲۲-۲۱
۱۲- دوولسم لوست:	....	۲۴-۲۳
۱۳- ديارلسم لوست:	....	۲٦-۲۵
۱۴- څوارلسم لوست:	....	۲۸-۲۷
۱۵- پنځلسم لوست:	....	۳۰-۲۹
۱٦- شپاړسم لوست:	....	۳۲-۳۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۷- اوو لسم لوست:.. ۳۴-۳۳
۱۸- اتلسم لوست:.. ۳۶-۳۵
۱۹- نولسم لوست:.. ۳۸-۳۷
۲۰- شلم لوست:.. ۴۰-۳۹
۲۱- یو ویشتم لوست:.. ۴۲-۴۱
۲۲- دوه ویشتم لوست:.. ۴۴-۴۳
۲۳- درویشتم لوست:.. ۴۶-۴۵
۲۴- څلېرویشتم لوست:.. ۴۸-۴۷
۲۵- پنځه ویشتم لوست:.. ۵۰-۴۹
۲۶- شپږ ویشتم لوست:.. ۵۲- ۵۱
۲۷- اوویشتم لوست:.. ۵۴- ۵۳
۲۸- اته ویشتم لوست:.. ۵۶-۵۵
۲۹- نهه ویشتم لوست:.. ۵۷
۳۰- دیرشم لوست:.. ۵۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی لوست

مڼه او ناک

موخه: د باندنیو او داخلي خطونو په پام کې نیولو او په پنسل د مڼې او ناک د انځور ولو سره اشنا کیدل.

پوښتنې:

- ❖ مڼه او ناک کوم رنګونه لري؟
- ❖ دمڼې او ناک خوړل څه ګټه لري؟

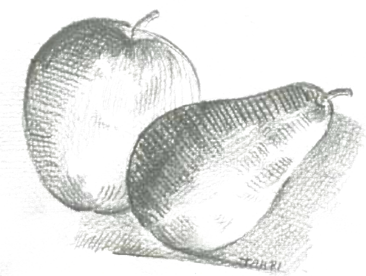

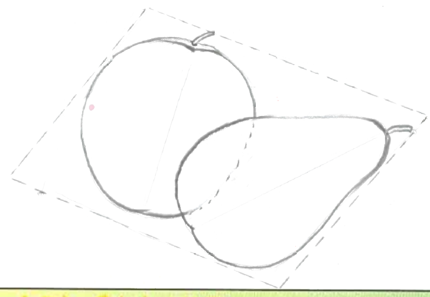

ښاغلی ښوونکی دې:

د مڼې او ناک پیژندنه او د هغې د انځور ولو په طریقه باندې زده کوونکي و پوهوي او د دوی له ځوابونو څخه وروسته سم ځوابونه ورته ووایي. دوی خپلې خوښې ته پریږدي چې په نرم پنسل کار وکړي. دکار کولو په وخت کې دوی ته لازمه لارښوونه وکړئ!

فعالیت:

زده کوونکي دې لومړی پوښتوته ځوابونه ووایي او بیا دې داخلي او خارجي خطونه په پام کې ونیسي او د ضعیف کار څخه دې دقوی کیدو په طرف خپل کارته ادامه ورکړي او بیا دې هغه په ساده پردازونو بشپړ کړي.

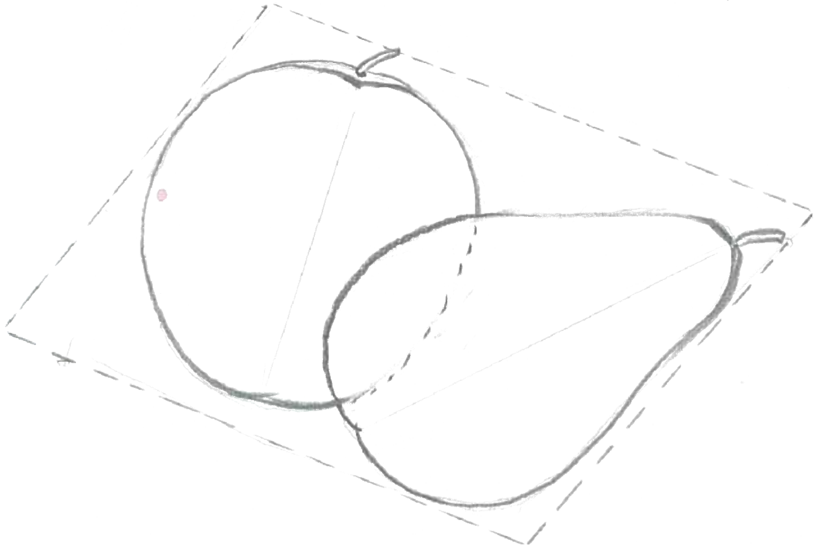

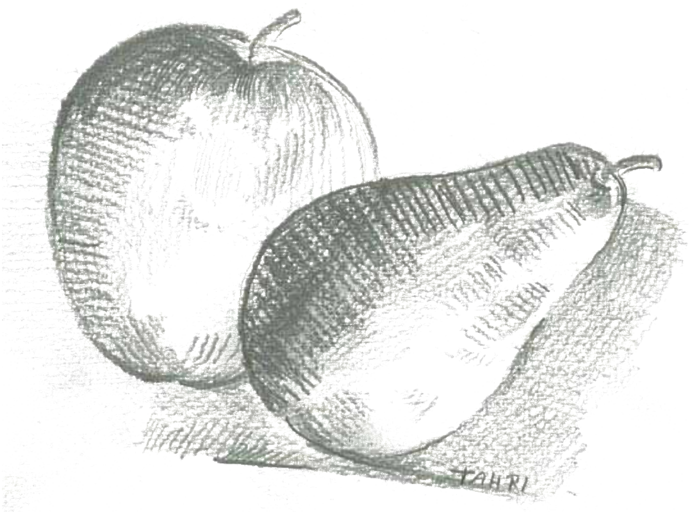

کورنۍ دنده: پاتې شوي پردازونه دې په کورکې وکاروي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویم لوست

د مڼې او ناک رنګه کول

موخه: د مڼې او ناک د رنګه کولو د طریقې زده کړه.

پوښتنې:

- ❖ په مڼه او ناک کې کوم رنګونه کار ول کیږي؟
- ❖ مڼې او ناک په کوم فصل کې پخیږي او خلک یې ولې خوري؟

ښاغلی ښوونکی دې:

د مڼې او ناک د انځور ولو او د رنګونو د ترکیب (ګډولو) په اړه زده کوونکو ته لارښوونه وکړي، ترڅو دوی وکولی شي چې د پورتني شکل په شان رنګونه په خپلو خپلو ځایونو کې وکاروي.

فعالیت:

زده کوونکي دې د کاغذ په مناسب ځای کې مڼه او ناک د پورتني شکل په شان انځور او رنګه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کورنۍ دنده: نور خپل انځور په کور کې کاروم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریم لوست

لاسي کار

موخه: د چاپيريال دساده موادو لکه ختې، لرګی، رنګه پنډ کاغذ او نورو څخه د منې او ناک د لاسي کار په جوړېدو باندې د زده کوونکو پوهيدنه.

پوښتنې:

❖ د لاسي کار له پاره کوم شيان ضروري دي؟

❖ کوم ډول لاسي کار مو خوښ دی؟

ښاغليه ښوونکيه:

مڼه او ناک د چاپيريال له ساده موادو څخه جوړ کړئ او بيا يې په ټولګي کې دميز په سر کېږدئ زده کوونکي د هغې په جوړولو وګماری او تاسې د جوړېدو په وخت کې لارښوونې ورته وکړئ.

فعاليت:

زده کوونکي دې پورتني شکلونه په پام کې ونيسي او بيا دې په ټولګي کې يو لاسي کار جوړ کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- ❖ د سکیچ او طرحه کولو سره مینه درلودل.
- ❖ د رنګ په ترکیب کې یې استعداد ونو وده کړی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم لوست

سابه

موخه: د سابو د انځور ولو او د هغو رنګو سره چې په سابو کې ليدل کيږي آشنا کيدل.

پوښتنې:

- ❖ سابه ولې انځوره وو؟
- ❖ د سابو خوړل څه ګټه لري؟

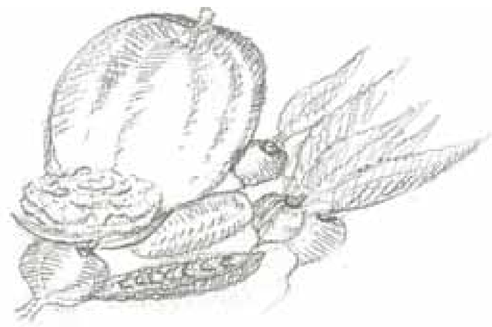

ګرانه ښوونکيه:

د سابو په سم کمپوز کولو کې له زده کوونکو سره مرسته وکړئ او د خطونو په واسطه سکيچ کول ورو ښيئ او د رنګه کولو په طريقه يې پوه کړئ!

فعاليت:

زده کوونکي کولای شي چې پورتنی شکل په خپله خوښه کمپوز او په آزاد ډول يې سکيچ کړي او هڅه دې وکړي چې رنګونه په مناسبو ځايونو کې راشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

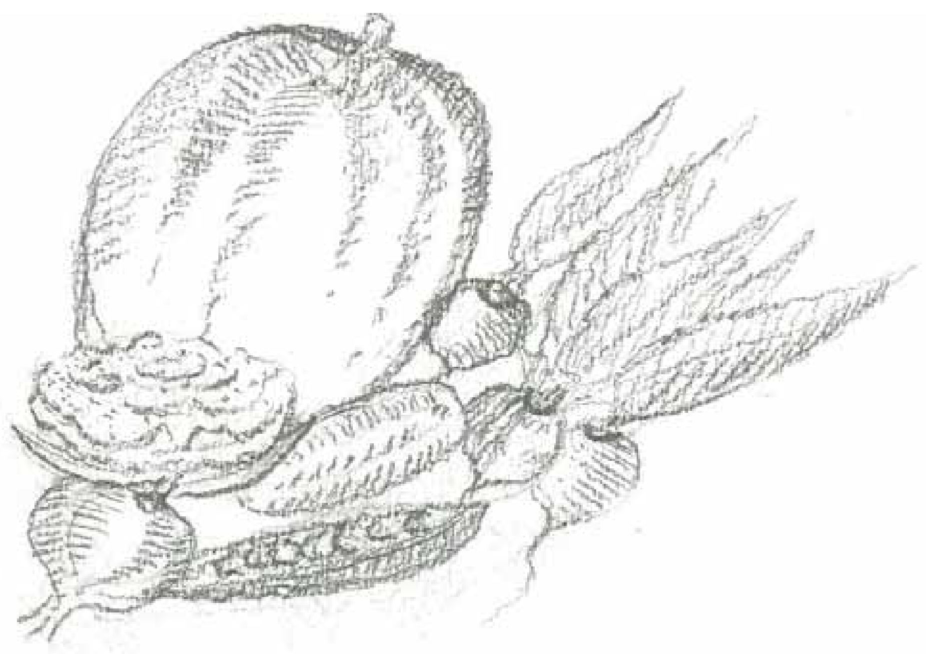

کورنۍ دنده: زه په کور کې له خپلو لویانو سره درنګ او دهغې د کارولو او دسابو درنګونو په هکله خبرې کوم.

ارزونه:

❖ د زده کوونکو فکر او بدلون موندلی .دی؟
❖ د رنګ په اړه معلومات.
❖ په خبرو د مشکلاتو حلول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځم لوست

سابه

موخه: په آزادو خطونو دسابو د انځور ولو دطريقى او دهغې رنګه کولو سره آشنا کيدل.

پوښتنې:

- د رنګونو پرځاى استعمال روغتيا ته څه ګټه رسوي؟
- دهر موسم د سابو ځانګړي نومونه واخلئ؟

ښاغليه ښوونکيه!

لومړى پورتنى شکل د ټولګي په توره دړه انځور کړئ او بيا زده کوونکي په ډلو وويشئ او هره ډله دې پورتنى شکل په پام کې ونيسي او بيا دې د شکل په انځور ولو پيل وکړي او هره ډله دې خپل انځورونه نورو ډلو ته وښيي.

فعاليت:

زده کوونکي دې لومړى سابه په خطونو انځوراو بيا دې هغه رنګه کړي او خپل اثر دې دټولګيوالو دنندارې له پاره کيږدي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کورنۍ دنده: په کور کې له دخپلو لویانو سره درنګ د استعمالولو په هکله وغږیږئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم لوست

ونه

موخه: له ټولګي نه د باندې د طبيعي شيانو د انځورولو سره آشنا کېدل.

پوښتنې:

- ❖ هرې خواته په غور وګورئ او ووايئ چې کوم شی ستاسې په فکر ښکلی دی؟
- ❖ په طبيعت کې کوم رنګونه تر سترګو کيږي؟

ښاغليه ښوونکيه!

زده کوونکي له ټولګي څخه د باندې وباسئ او دوی خپلې خوښې ته پرېږدئ چې له طبيعت څخه يو شی خوښ او هغه انځور کړي. تاسې دوی ته لازمه لارښوونه وکړئ او د دوی کارونه وستايئ چې د دوی د لازياتې هڅونې سبب شي.

فعاليت:

زده کوونکي دې له ټولګي څخه د باندې په خپله خوښه د طبيعت له شيانو څخه يو انځور کړي او د پورته شکل نه په ګټه اخيستنه هغه رنګه کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

کورنۍ دنده: د ګران افغانستان د لاسي صنايعو څخه لاسي کار جوړ کړئ!

اووم لوست

الوتونکي

موخه: د الوتونکو له انځور ولو سره د زده کوونکو آشنا کیدل.

پوښتنې:

- کوم ډول الوتونکی مو خوښ دي؟
- د الوتونکو له کومو رنګونو سره مینه لرئ ؟

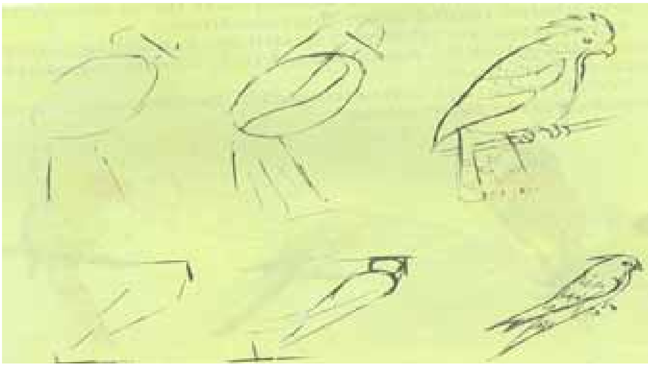

ګران ښوونکی!

د الوتونکو په اړه زده کوونکو ته ځرګندونې وکړئ او پورتني شکلو نه په خطونو د ټولګي په توره دړه انځور کړئ او د دوی پام د شکلونو داخلي او خارجي خطونو ته ور واوړئ او بیا هغه ور باندې انځور کړئ!

فعالیت:

الوتونکي د کتاب او توري دړې له مخې انځور او بیا یې رنګه کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

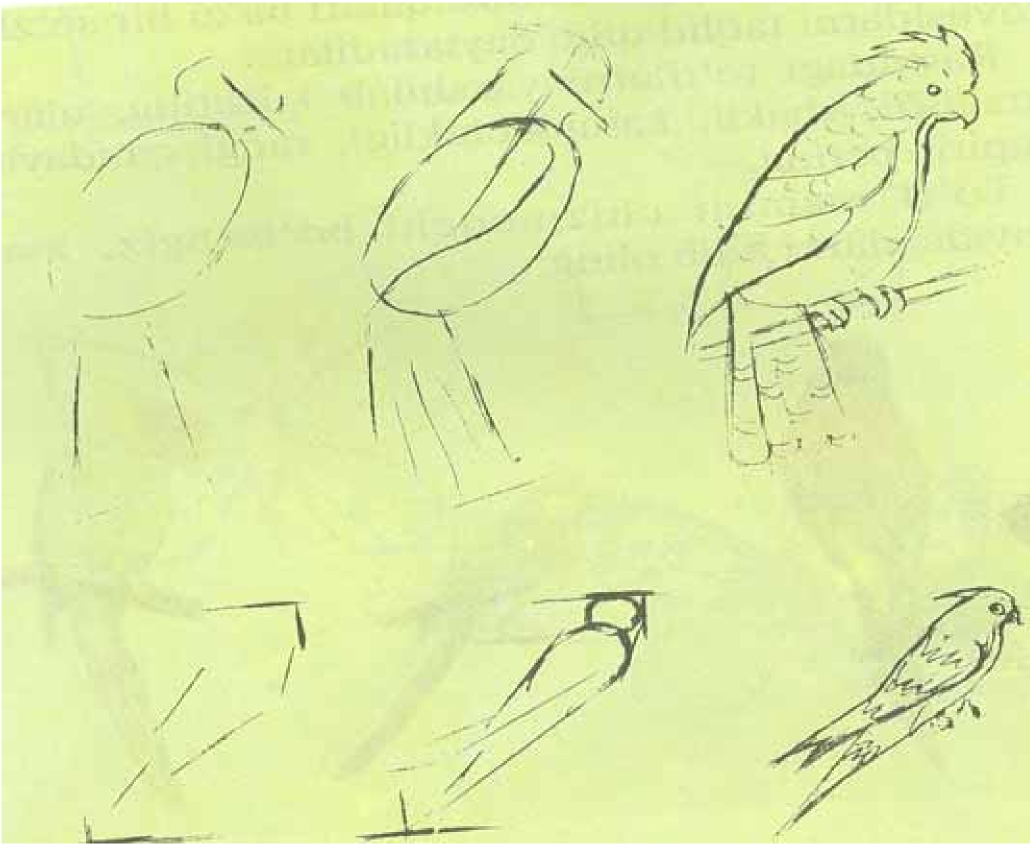

ارزونه:

❖ د زده کوونکو په انځورونو کې ښومره بدلون راغلی دی.

کورنۍ دنده: پورتنی شکل بشپړ کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتم لوست

طوطي

موخه: دالوتونکو د رنګونو دترکیب او په خطو نو باندې دهغې دانځورولو زده کړه.

پوښتنې:

- دلاندې شکلو نو در نګونو د ترکیب په هکله معلومات وړاندې کړئ ؟
- درسمونو له رنګه کولو څخه څه احساس درته پیدا کیږي؟

ښاغلیه ښوونکیه!

زده کوونکي په دې وپوهوئ چې لومړی دې شکل په تتو (خفیفو) خطونو انځور کړي او مناسب رنګونه دې سره ګډ کړي او شکل دې رنګه کړي. تاسې د رنګونو په ترکیب او سکیچ کولو کې ورسره مرسته وکړئ!

فعالیت:

زده کوونکي دې په ډېر غور او دقت شکل په تتو خطو انځور کړي او بیا دې هغه په مناسبو رنګونو رنګه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- ❖ په سکیچ او رنګه کولو کې دزده کوونکو د فکر څرنګوالی.
- ❖ تر کومه حده پورې د رنګونو په ترکیب کې مهارت ښودل شوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم لوست

افغاني کالي

موخه: د افغاني دود او دستور او د محلي جامو سره د زده کوونکو بلدیدل.

پوښتنې:

- د افغاني کاليو سره که آشنا یاست پرې وغږیږئ؟
- د افغاني کاليو ډيزاينونه له څه شي څخه جوړيږي؟

ښاغليه ښوونکيه!

د ګران افغانستان د کلتور او فرهنګ په اړه شاګردانو ته معلومات ورکړئ او لاندينی فعاليت په دوی باندې سر ته ورسوئ. او رسمونه يې د کتابچې په يوه څنډه کې اصلاح کړئ!

فعاليت:

زده کوونکي دې د ښوونکي لارښووني په پام کې ونيسي او پورتنی شکل دې انځور او رنګه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

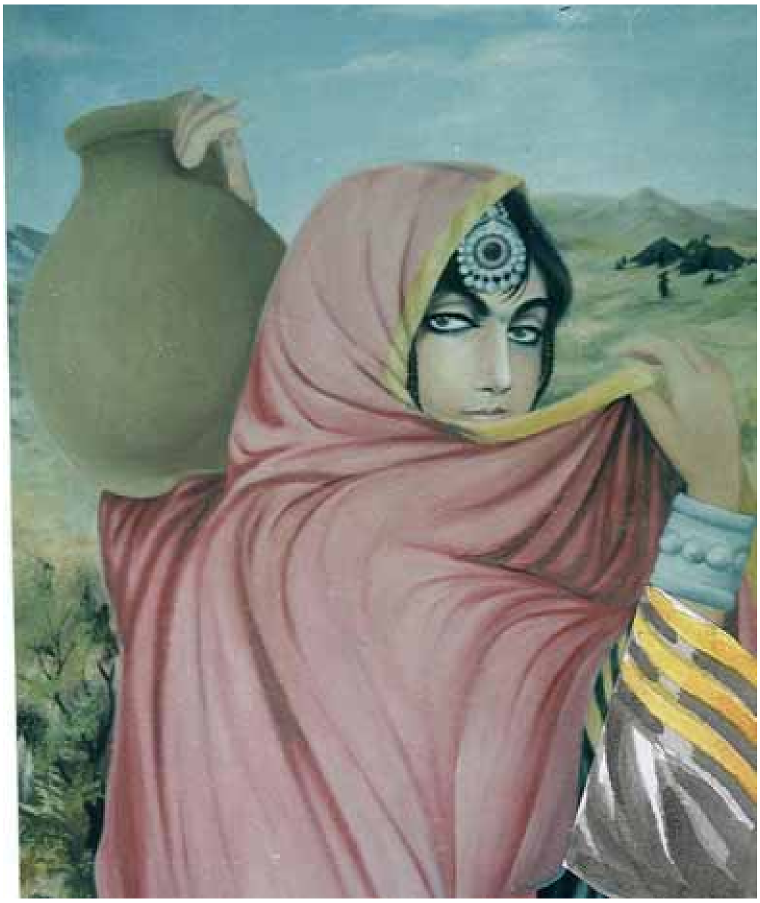

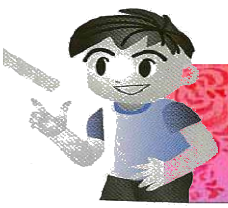

کورنۍ دنده: له خپلو لویانو څخه د دود او د ستور په هکله معلومات را ټول کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسم لوست

د آس د پښو حرکتونه

موخه: د مختلفو او بیلا بیلو زاویو څخه د آس د پښو د انځور ولوسره اشنا کیدل.

پوښتنې:

❖ آس له کوم ډول ځارويو څخه دی؟
❖ له آس څخه څه ګټه اخیستل کیږي؟

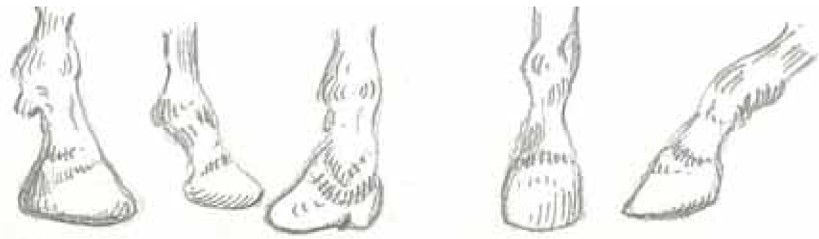

ښاغلیه ښوونکیه!

زده کوونکو ته د پورتنیوپوښتنو سم ځوابونه ووایئ. او زده کوونکي پوښتنو کولو ته وهڅوئ. د بیلا بیلو زاویو څخه د آس د پښې په اړه لازمه لارښوونه ورته وکړئ!

فعالیت:

زده کوونکي دې پورتني شکلونه په پام کې ونیسي او بیا دې له بیلا بیلو زاویو څخه د آس پښه انځور کړي او وروسته دې په نرم پنسل پرداز ورکړي او په دې کار کې دې له ښوونکي څخه مرسته وغواړي.

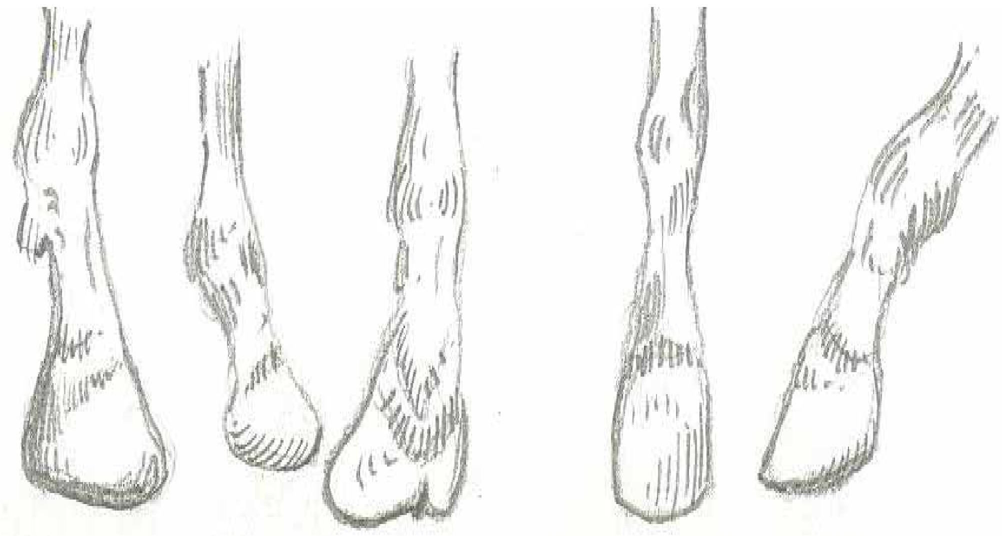

کورنۍ دنده: په خپله خوښه انځور وکاږئ!

ارزونه:

له بېلو بېلو زاويو څخه د آس د پښو د انځور ولو، سيوري او روښنايي په هکله د زده کوونکو سم درک.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوولسم لوست

خزنده ګان

موخه: په آزادو خطونو باندې د خزنده ګانو د انځور ولو او رنګه کولوسره د زده کوونکو آشنا کیدل.

پوښتنې:

- ❖ خزنده ګان ګټور او که زيان رسوونکي دي ؟
- ❖ څو ډوله خزنده ګان پېژنئ؟

ښاغلیه ښوونکیه!

د خزنده ګانو د ځانګړتیا وو په هکله زده کوونکو ته معلومات ورکړئ او دسمو ځوابو په ویلو کې ورسره مرسته وکړئ. پورتني شکلونو په خطونو باندې د ټولګي په توره دړه انځور کړئ او د دوی سره په انځور ولو کې مرسته وکړئ!

فعالیت:

د خزنده ګانو په هکله خپل معلومات بشپړ کړئ او بیا د توري دړې له مخې خطونه په پام کې ونیسئ او پورتنی شکل انځور او رنګه کړئ!

کورنۍ دنده: یو خزنده انځور کړئ!

ارزونه:

- له شکلونو او پوښتنو څخه لاس ته راوړنې.
- دزده کوونکو د فکر څرنګوالی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوولسم لوست

ګل

موخه: د ډول ډول ګلونو د انځورولو او رنګه کولو سره آشنا کېدل.

پوښتنې:

- د مرسل د ګلونو د څو رنګو نومونه واخلئ؟
- خلک ولې ګلان خوښوي؟

ښاغلیه ښوونکیه!

د زده کوونکو له خوښې سره سم، هر ډول ګل چې د دوی خوښ وي، انځور دې یې کړي او تاسې د دوی سره مرسته وکړئ!

فعالیت:

د زده کوونکو هر ډول ګل چې خوښېږي هغه دې انځور کړي او بیا دې په رنګه کولو پیل وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

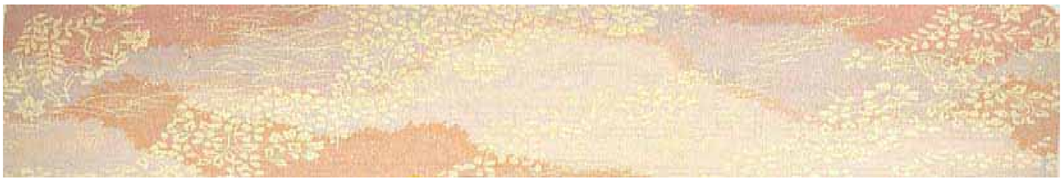

ارزونه:

❖ د رنگونو په گډولو (ترکیب) کې کوم مهارتونه په کار وړل شوي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د يارلسم لوست

خيالي منظره

موخه: هغه پخوانۍ ليدنې چې د زده کوونکو په خيال کې وې په کاغذ باندې د هغې په انځور ولو پوهيدنه.

پوښتنې:

- ❖ پخوا چې تاسې د طبيعت په هکله فکر کړی و څه ويلی شئ؟
- ❖ له تاريخي توکو څخه کوم شی انځور ولی شئ؟

ښاغليه ښوونکيه!

زده کوونکي وهڅوئ چې د پخوانيو ليدنو پر اساس فکر وکړي، هغه اسلامی ډيزاينونه او تاريخي لرغوني آثار چې د دوی په فکر کې ګرځي هغه دې انځور کړي او دوی فکر کولو ته اړ باسئ.

فعاليت:

پورتنی شکل په پام کې ونيسئ او د خپلو پخوانيو ليدنو پربنسټ يو شکل انځور کړئ!

کورنۍ دنده: له خپلو لویانو سره د خپلې خیالي (فکري) لیدنو په اړوند مشوره وکړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوارلسم لوست

کاغذي لاسي کارونه

موخه: د الوتونکو په لاسي کار کې د زده کوونکو استعدادونو ته وده ورکول.

پوښتنې:

- ❖ د لاسي کار له جوړېدو څخه وروسته څه احساس درته پیداکیږي؟
- ❖ له کومو مواد و څخه لاسي کارجوړ یدلی شي؟

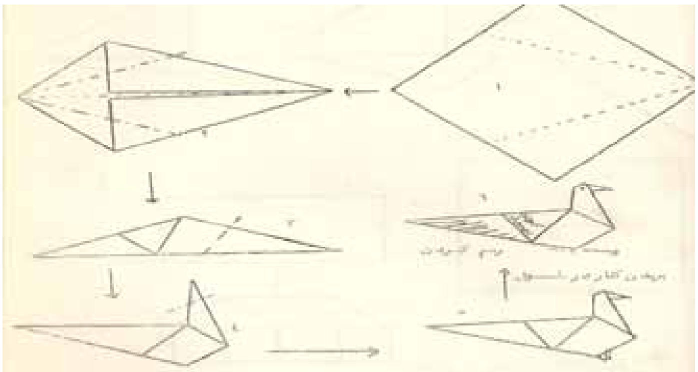

ښاغلی ښوونکیه!

زده کوونکو ته سپارښتنه وکړئ چې د پورتني لاسي کار د جوړ یدو له پاره یوسپین کاغذ دپورتنیو مرحلو په شان څو واره قات کړي څو پورتنی شکل لاس ته راشي.

فعالیت:

زده کوونکي دې پورتنۍ لارښوونې په پام کې ونیسي او د شکل په جوړ یدو دې پیل وکړي او له خپل ښوونکي څخه دې مرسته وغواړي.

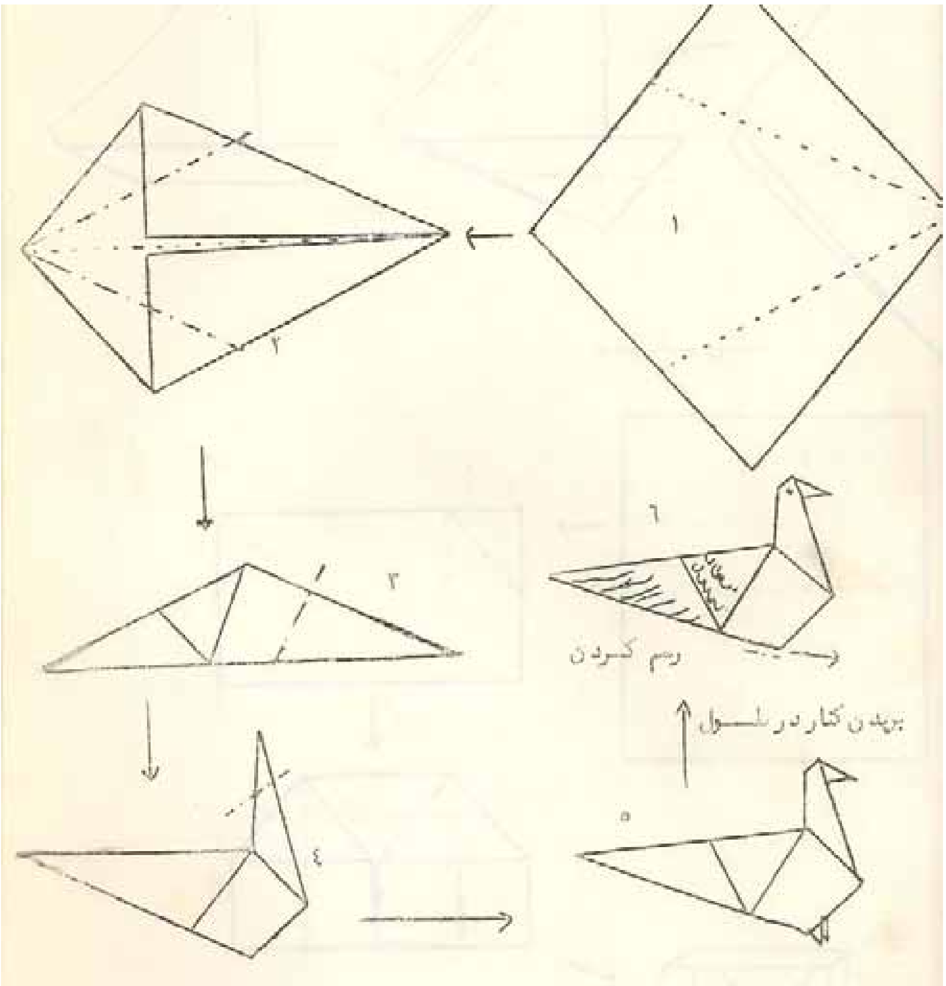

کورنۍ دنده: د خپلولویانو په مشوره یو لاسي کارجوړ کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځلسم لوست

ونې

موخه: د طبیعت د ساده شکلونو د انځور ولو سره اشنا کیدل.

پوښتنې:

- ❖ په طبیعت کې کومې ښکلاوې تر سترګو کیږي؟
- ❖ په طبیعت کې له کومو شیانو سره مینه لرئ؟

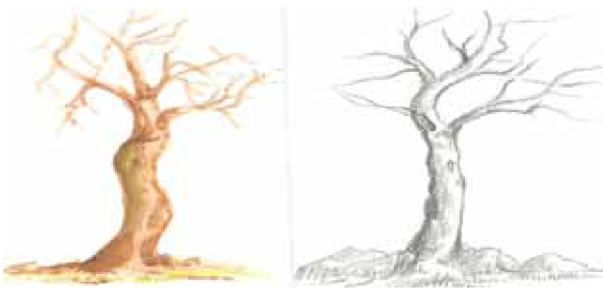

ښاغلیه ښوونکیه!

زده کوونکي له ټولګي څخه د باندې وباسئ او دوی ته واک ورکړئ چې په خپله خوښه یوه ونه په پنسل باندې انځور او پرداز ورکړي.

فعالیت:

پورتنی شکل په پام کې ونیسئ او له ټولګي نه دباندې یوه ونه خوښه کړئ او هغه انځور او پرداز ورکړئ، د اړتیا په وخت کې له خپل ښوونکي څخه مرسته وغواړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

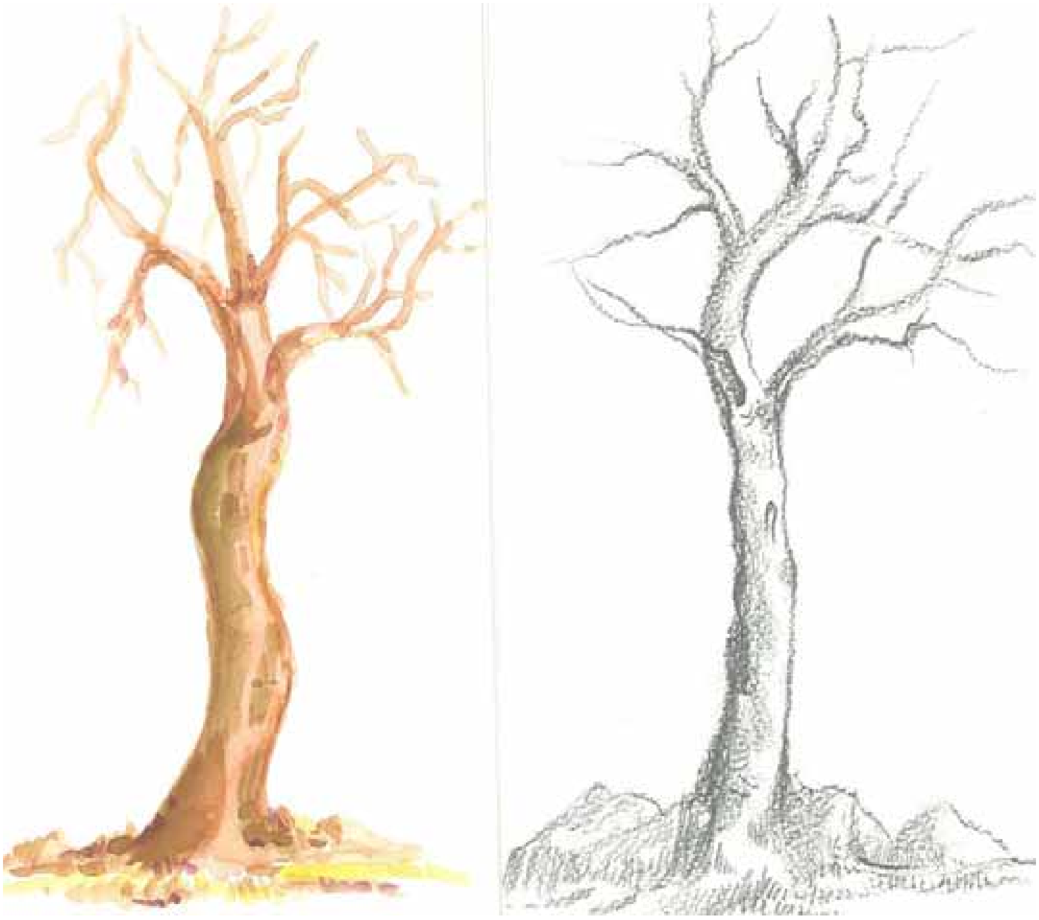

کورنۍ دنده: پورتنی فعالیت په کور کې هم سرته ورسوئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپاړسم لوست

هندسي شکلونه

موخه: د هندسي شکلونو د کمپوز (سم یوځای کولو) د هغې د پسپکتیف (لرېوالي او نږدېوالي) په پام کې نیولو سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتنې:

- ❖ له هندسي شکلونو سره مو پخوا آشنايي درلوده؟
- ❖ هندسي شکلونه ولې کاروو؟

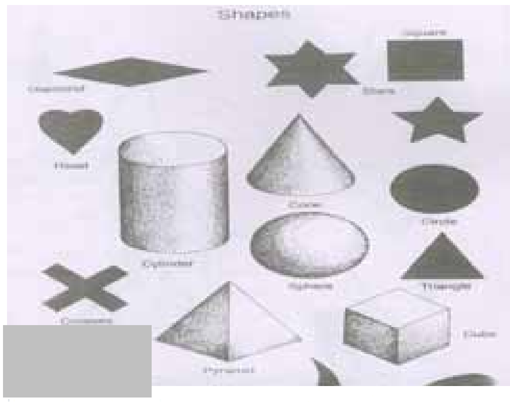

ښاغلیه ښوونکیه!

زده کوونکي په ډلو وويشئ، هره ډله دې د هندسي شکلونو په اړوند فکر وکړي او هغه دې په ډېر غور انځور کړي او ستاسې په لارښوونه دې هغه رنګه کړي. دپسپکتیف په هکله دوی ته څه نا څه څرګندونې وکړئ!

فعالیت:

د زده کوونکو هره ډله دې پورتني شکلونه انځور کړي. د شکل پسپکتیف (لرېوالي او نږدېوالي) ته دې پوره پاملرنه وکړي او بیا دې خپل انځورونو ته پرداز ورکړي.

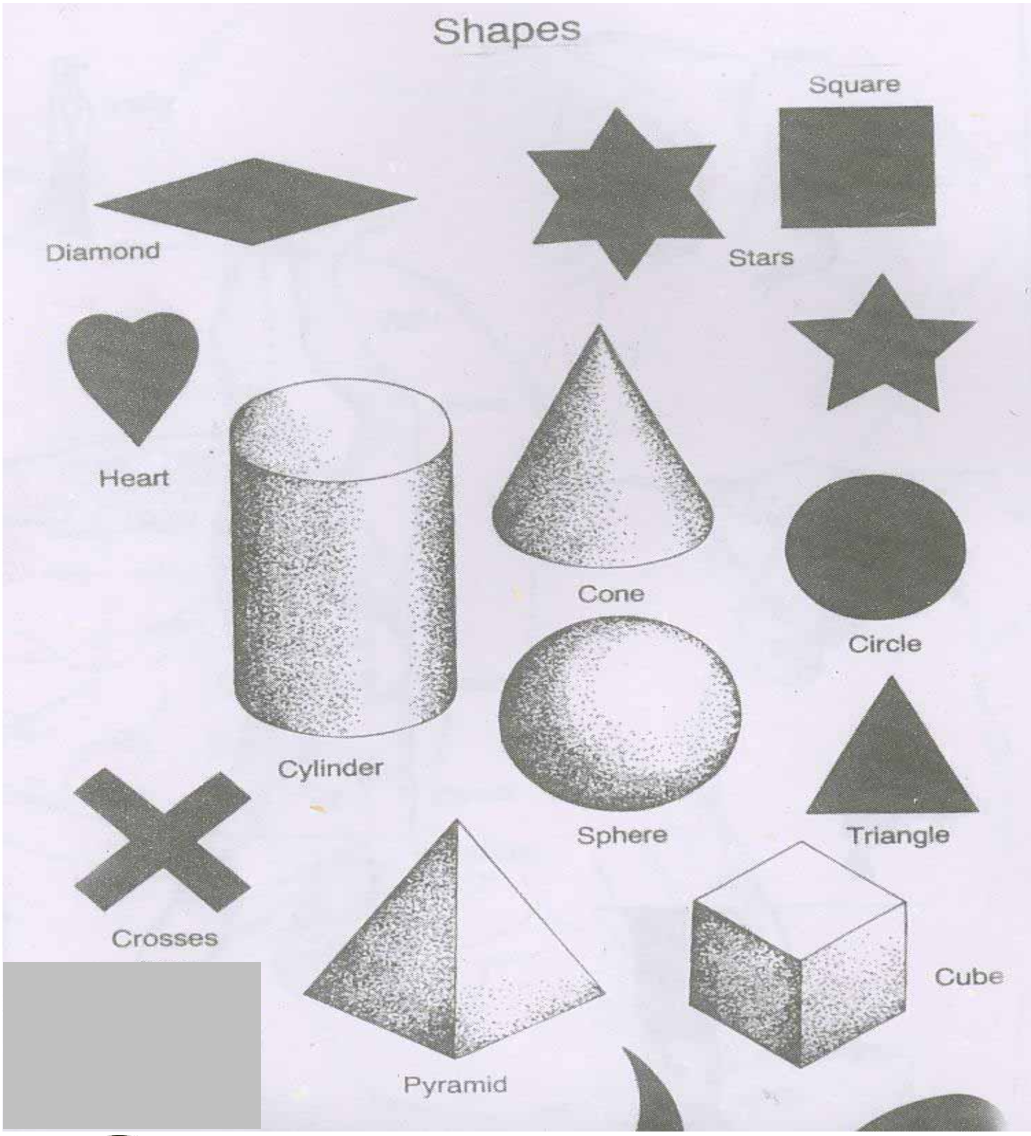

کورنۍ دنده: پورتنی فعالیت یو ځل بیا تمرین کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوو لسم لوست

تخنیکي او هندسي شکلونه

موخه: په پنسل باندې د تتو سکیچونو او د هندسي شکلو د رنګه کولو زده کړه.

پوښتنې:

❖ کوم هندسي شکلونه مو خوښیږي؟
❖ هندسي شکلونه په کومو شیانوکې کارول کیږي؟

ښاغلیه ښوونکیه!

زده کوونکو ته ښېل ښېل کمپوزونه زده کړي وي، تاسې هغوی ته دښېلو ښېلو رنګونو د رنګه کولو طریقې ور و ښایاست د مثال په توګه په یوه رنګ، په دو رنګونو او په درو رنګونو او یا په ډول ډول رنګونو.

فعالیت:

زده کوونکي دې پورتنی شکل په تتو خطو انځور کړي او بیا دې په خپله خوښه هغه رنګه کړي.

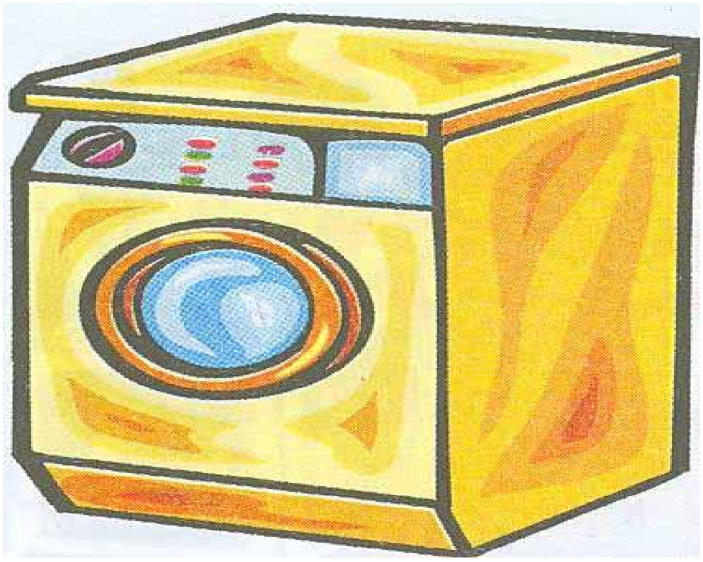

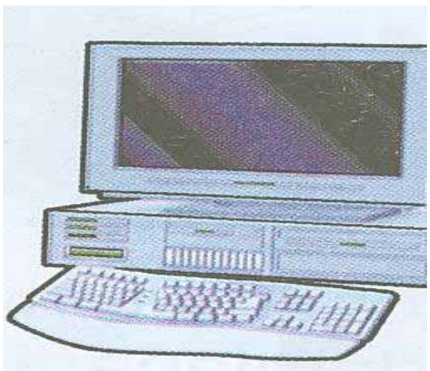

کورنۍ دنده: هندسي شکلونه انځور کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتلسم لوست

ابتکاري شکل

موخه: د چاپيريال له ساده موادو څخه د نوښتګرو ابتکاري انځورونو او دنوښتګر فکر د څرنګوالي سره آشنا کيدل.

پوښتنې:

❖ يوه دقيقه فکر وکړئ او بيا د خپلو فکري پايلو په اړه وغږيږئ؟
❖ نوښت (ابتکار) څه شي ته وايي؟

ګرانه ښوونکيه!

زده کوونکي د څو دقيقو لپاره فکر کولو ته پرېږدئ او بيا دې پورتنی شکل په پام کې ونيسي او يو بل ابتکاري او نوښتګر اثر دې جوړ کړي. د ابتکاري اثر په هکله دوی کولی شي له يو بل سره مشوره هم وکړي په دې درس کې به تاسې ته جوته شي چې د دوی نوښتګرو استعدادو څومره وده کړيده.

فعاليت:

پورتنی شکل په پام کې ونيسئ او ښه فکر وکړئ او يو ابتکاري شکل جوړ کړئ له خپلو ټولګيوالو سره په دې اړه مشوره هم کولی شئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کورنۍ دنده: په خپله خوښه انځور وکاږئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

نولسم لوست

ابتکاري شکل

موخه: د ابتکاری شکلو نوله جوړولو سره د زده کوونکو آشنا کیدل.

پوښتنې:

❖ لاندې شکل څه ډول جوړ شوی دی؟
❖ تاسې کله دا ډول نوښت او ابتکار کړی و؟

ګران ښوونکی دې:

زده کوونکي و هڅوي چې پورتنی شکل په پام کې ونیسي او له پاڼو څخه دې یو ابتکاري شکل جوړ کړي.

فعالیت:

پورتنی شکل په پام کې ونیسئ او له پاڼو څخه یو ابتکاري شکل جوړ کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

کورنۍ دنده: د ابتکاري شکلو د طرح کولو لپاره فکر وکړئ!

شلم لوست

ابتکاري شکل

موخه: په سپین کاغذ د رنګونو له اچولو او قات کولو څخه د ابتکاري انځورونو د جوړولو سره آشنا کیدل.

پوښتنې:

- ❖ د څه شي په هکله فکر کوئ ویې وایئ ؟
- ❖ له ابتکاري کارونو څخه خوند اخلئ؟

ښاغلی ښوونکی دې:

زده کوونکو ته لارښوونه وکړي چې د رنګونو د ترکیب او تویولو او د خپل ابتکاري هنری اثر دجوړیدو په اړه په خپله تصمیم ونیسي. او تاسې دوی ته سپارښتنه وکړئ چې خپل کالي، د کورنۍ شیان او درسي لوښي په رنګ ککړ نه کړي.

فعالیت:

یو سپین کاغذ په مساوي او برابر ډول قات کړئ او په یوه برخه یې څو رنګه واچوئ او بیرته یې قات کړئ او دلاس په ورغوي فشار ورکړئ پس له څو شیبو هغه خلاص کړئ وبه ګورئ چې یو هنري اثر ترې جوړ شوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

کورنۍ دنده: په کور کې یو هنري ابتکاري انځور جوړ کړئ!

یو ویشتم لوست

د پاڼو ټاپه

موخه: د چاپیریال دشیانو د ټاپه کولو سره آشنا کول.

پوښتنې:

- ❖ د ټاپه کولو له پاره کوم شیان په کاریږي؟
- ❖ له طبیعي شیانو او رنګ څخه په ټاپه کولوکې څه ډول استفاده کوئ؟

ګرانه ښوونکیه!

له زده کوونکو سره دطبیعي موادو په پیدا کولو او رنګه کولو کې مرسته وکړئ او دوی وهڅوئ چې پخپله کار وکړي.

فعالیت:

د ونې یوه پاڼه په رنګ ښه ککړه کړئ او بیا یې په یوه سپین کاغذ وښلوئ ترڅو د پاڼې شکل د کاغذ پرمخ جوړ شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

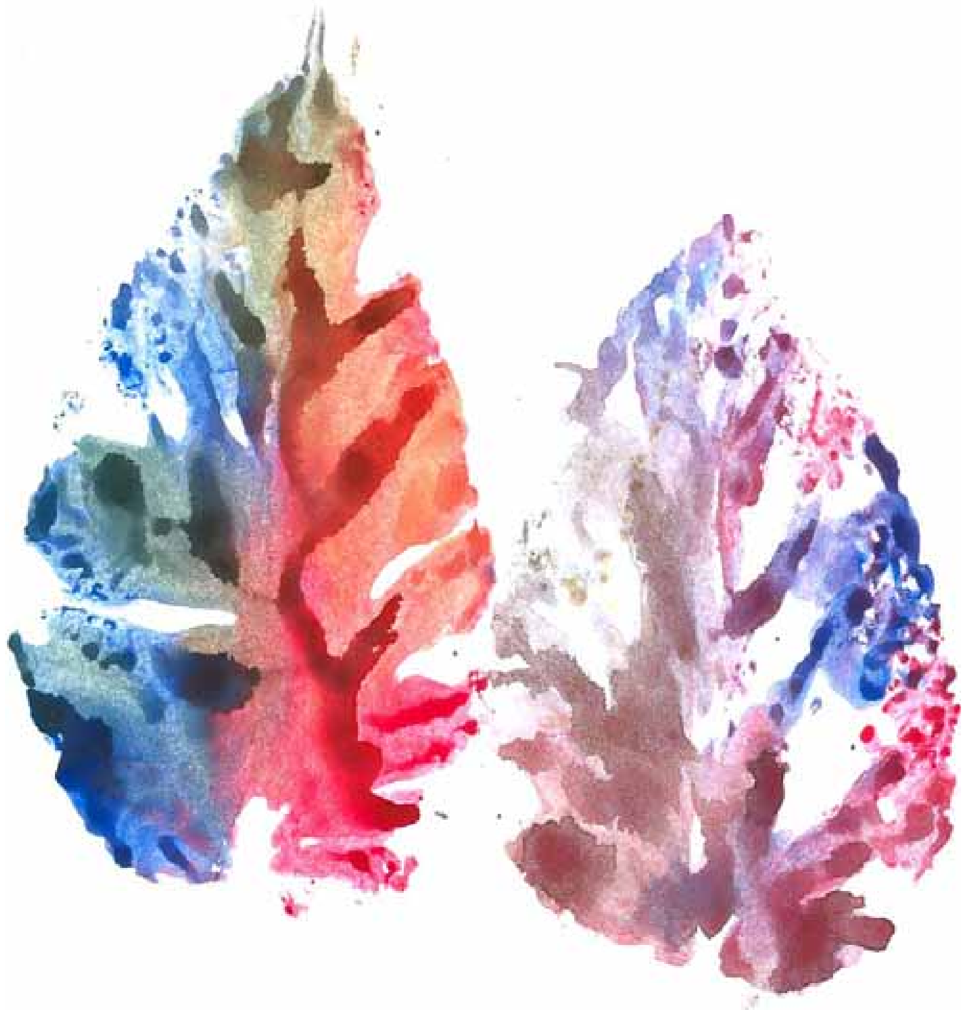

کورنۍ دنده: په خپله کتابچه کې یوه پاڼه په ټاپو ښکلې کړئ!

دوه ویشتم لوست

ډیزاینونه

موخه: په پنسل باندې د ډیزاینونو له سکیچ کولو سره آشنا کیدل.

پوښتنې:

- له ډیزاینونو څخه څه ګټه اخیستل کیږي؟
- تاسې په خپل چاپیریال کې کوم ډیزاینونه لیدلي دي؟

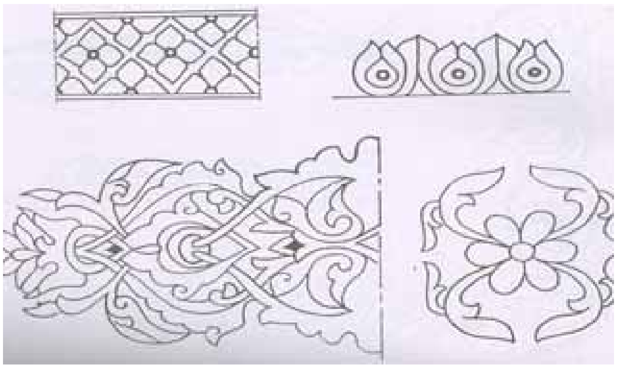

ګران ښوونکی دې:

پورتنی ډیزاین د ټولګي په توره دړه داسې سکیچ کړي چې زده کوونکي ستاسې دلاس حرکت په خپلو سترګو ووینې. دوی ته دخپل انځور د پاکوالي په اړه خبرې وکړئ!

فعالیت:

زده کوونکي دې په روښانه خطونو پورتنی ډیزاین انځور کړي او بیا دې په نرم پنسل نوري طرحې وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

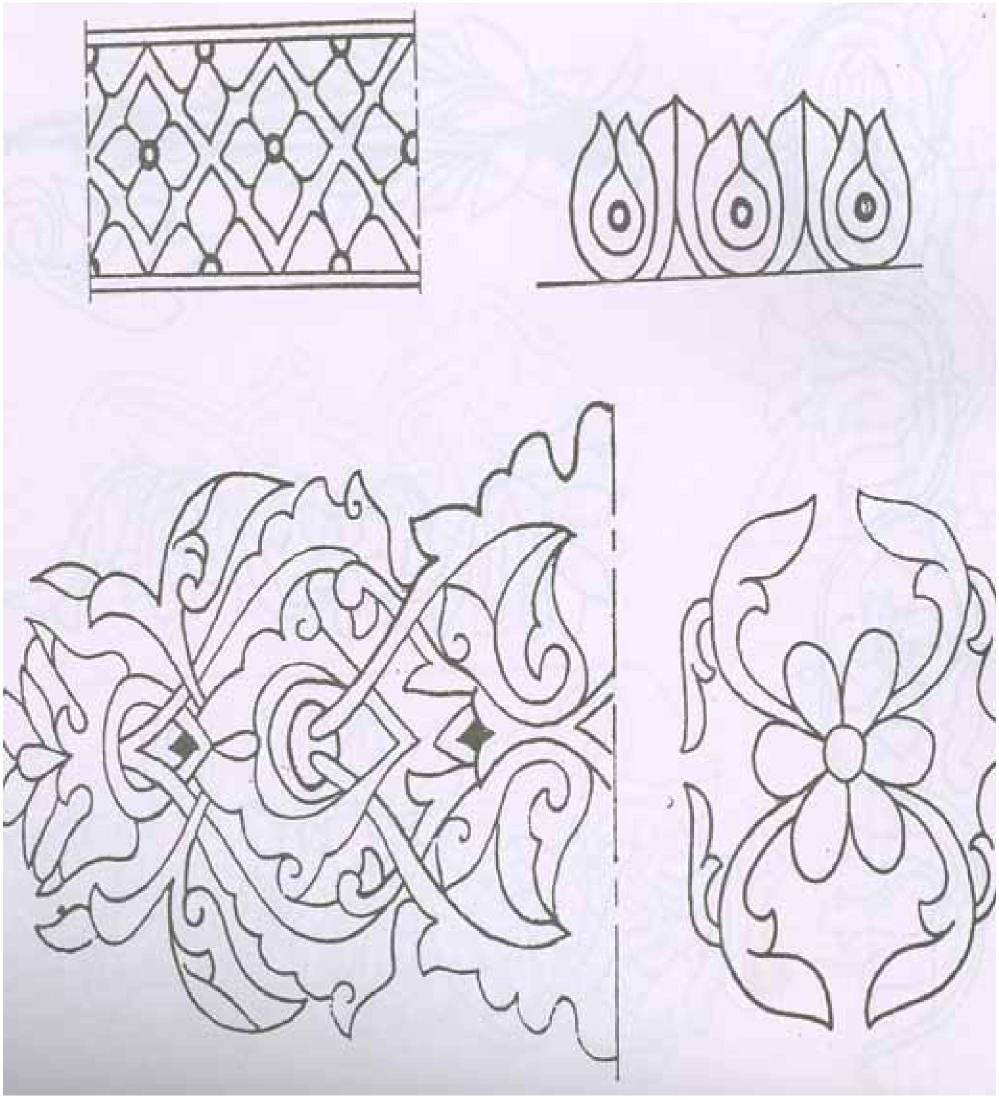

کورنۍ دنده: د کورنۍ د لويانو په مشوره له ډېزاين څخه يو لاسي کار جوړ کړئ!

دروېشتم لوست

ډيزاين

موخه: په پنډ کاغذ کې د ډيزاينونو د قطع کولو څخه د لاسي کار د جوړولو زده کړه.

پوښتنې:

- ❖ په پنډ رنګه کاغذ کې لاسي کار جوړولی شئ؟
- ❖ له ډيزاينونو څخه لاسي کار ولې جوړ وئ؟

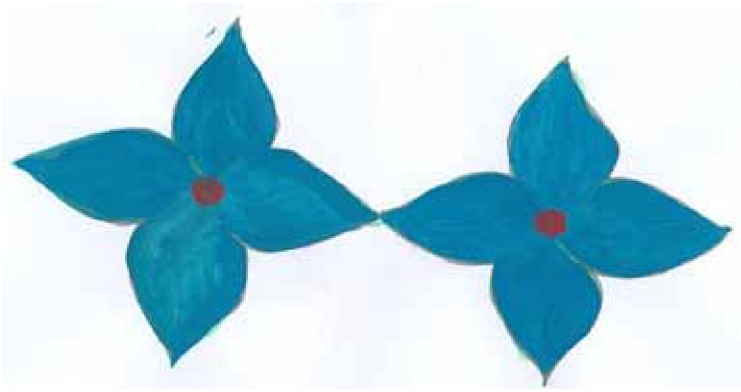

ګران ښوونکی دې:

زده کوونکو ته لارښوونه وکړي چې په پنډ رنګه کاغذ باندې ډيزاينونه انځور کړي او د پورتنيو پړاوونو په اړه دوی ته ور څرګند ونې وکړي.

فعاليت:

زده کوونکي دې لومړی پورتنی ډيزاين په يوه رنګه پنډ کاغذ باندې انځور کړي او بيا دې د بياتي په واسطه هغه په منظمه توګه بياتي کړي او وپس له هغې بياتي شوی ډيزاين دې پر بل سپين کاغذ ونښلوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

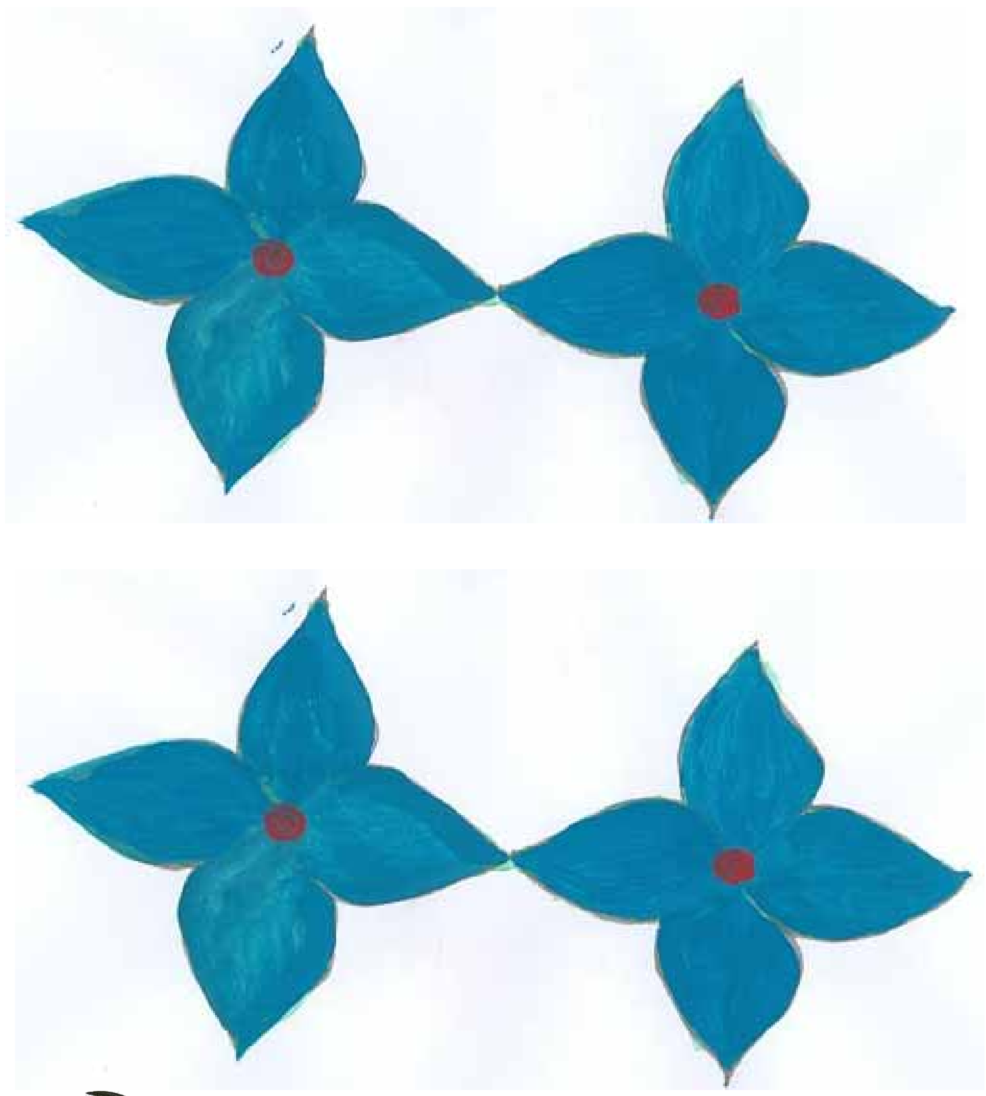

کورنۍ دنده: د چاپیریال له ساده موادو څخه ډیزاینونه جوړ کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلور ویشتم لوست

ابتکاري شکل

موخه: د ونو له پاڼو څخه د بیلابیلو شکلونو له جوړولو سره آشنا کیدل.

پوښتنې:

- ❖ د کومو پاڼو څخه ښکلي شکلونه جوړیدلی شي؟
- ❖ له پاڼو څخه څه ډول شکلونه جوړ وئ؟

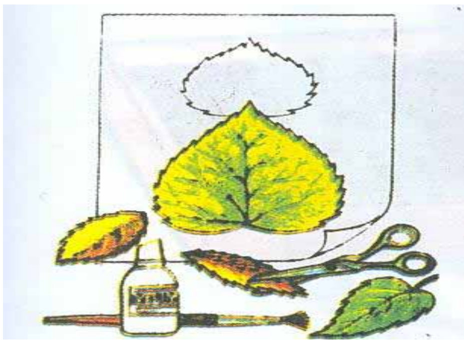

ښاغلی ښوونکی دې:

زده کوونکو ته ووایي چې په بل درسي ساعت کې د ونو ښایسته بېلې بېلې پاڼې له ځان سره راوړي. تاسې دوی ته لارښوونه وکړئ چې د سپین کاغذ په پاڼه دونو له پاڼو څخه بیلابیلو شکلونه جوړ کړي. د شکلو په جوړونه کې ورسره مرسته وکړئ.

فعالیت:

پورتني شکل نه په ګټه اخیستنه پاڼې د یوه سپین کاغذ په مخ داسې سریښ کړئ چې یو هنري شکل تري جوړ شي.

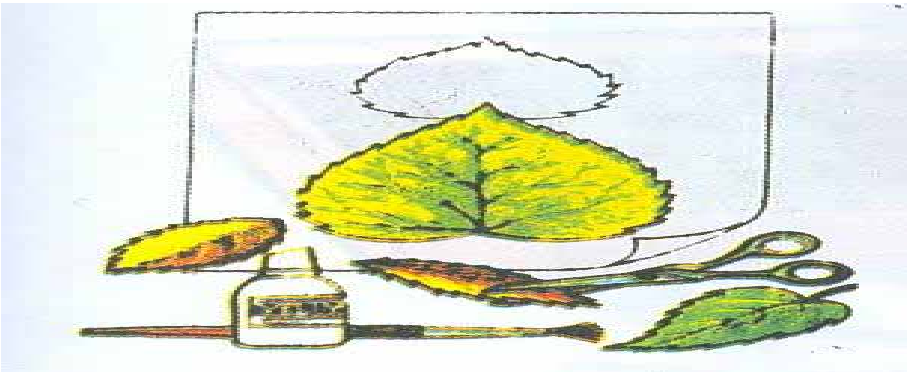

ارزونه:

- د زده کوونکو هنري او ابتکاري ليدنې.
- د چاپيريال له موادو څخه سمه ګټه اخيستنه.
- د موادو په پيدا کولو کې د دوی د فکر څرنګوالی.
- داستعدادونو وده او په هنري تفکر کې يې بدلون.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه ویشتم لوست

کورني لوښي

موخه: په تتو (خفیفو) خطونو د کورنیو لوښو د سکیچ کولو زده کړه.

پوښتنې:

- ❖ د کور له لوښو څخه څه ګټه اخیستل کیږي؟
- ❖ په لاندې شکل کې د کور کوم لوښي وینئ؟

ښاغلی ښوونکی دې:

پورتني انځورونه د ټولګي په توره دړه رسم کړي او د شکل د کمپوز په هکله دې دوی ته لازمې څرګند ونې وکړي. د لریوالي او نږدیوالي، سیوري او روښنايي په اړه دوی ته لارښوونې وکړئ.

فعالیت:

پورتني شکلونه په تتو (خفیفو) خطونو انځور او بیا د نرم پنسل په واسطه سیوري او روښنايي پکې انځور کړئ او له تتو خطونو څخه یوه قوي انځور ته مخه وکړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

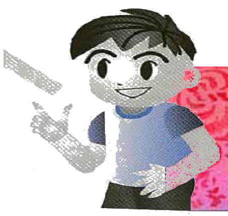

کورنۍ دنده: له پورتنیو لوښو څخه یو انځور کړئ!

شپږ ويشتم لوست

د کورني لوښي

موخه: د کورنيو لوښو له رنگه کولو سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتنې:

❖ لاندې لوښي په کوم ځای کې جوړيږي؟
❖ داشکلونه کوم رنگونه لري؟

ګران ښوونکی دې:

د پورتنيو شکلونو د رنګ په اړه زده کوونکو ته څرګند ونې او درنګونو د ترکيب ترتيب دوی ته ور زده کړي. ددوی بشپړ شوي انځورونه په ټولګی کې د ننداری له پاره کيږدئ.

فعاليت:

پورتنی شکل په تتو خطونو سکيچ کړئ او بيا يې په رنګه کولو پيل وکړئ. هڅه وکړئ چې د پورتني شکل رنګونه کټ مټ پيدا کړئ او په سمه توګه يې وکاروئ. که چيرته ستاسې انځور بشپړ نه شو، نو بيا هغه په کورکې تکميل کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

کورنۍ دنده: د انځور رنګه کول په کور کې بشپړ کړئ!

اوو یشتم لوست

د لرغوني آثار

موخه: د تاريخي آثار د انځور ولو او پرداز ورکولو زده کړه.

پوښتنې:

❖ زموږ د ګران هيواد تاريخي آثار د نورو هيواد ونود تاريخي آثارو سره څه توپيرونه لري؟

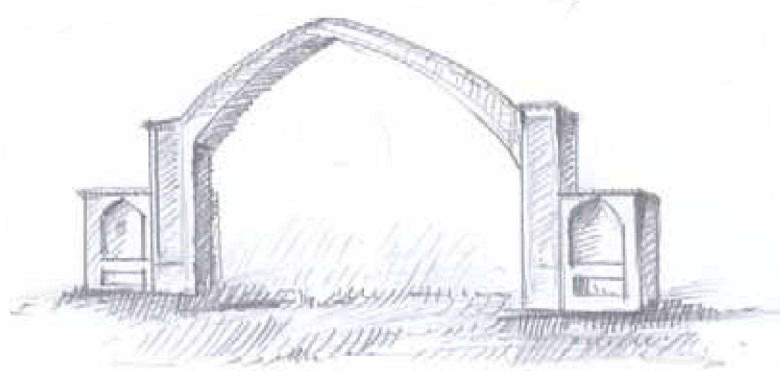

ښاغلی ښوونکی دې:

د افغانستان او د نړۍ د تاريخي آثار و په اړوند زده کوونکو ته معلومات ور کړي. پورتنی شکل په توره دره په آزادو خطونو انځور کړئ او دوی ته سپارښتنه وکړئ چې دتورې دړې او کتاب له مخې انځور ګري وکړي.

فعاليت:

زده کوونکي دې د تورې دړې او کتاب له مخې د پورتني شکل انځور وکاږي او بيا دې پرداز ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

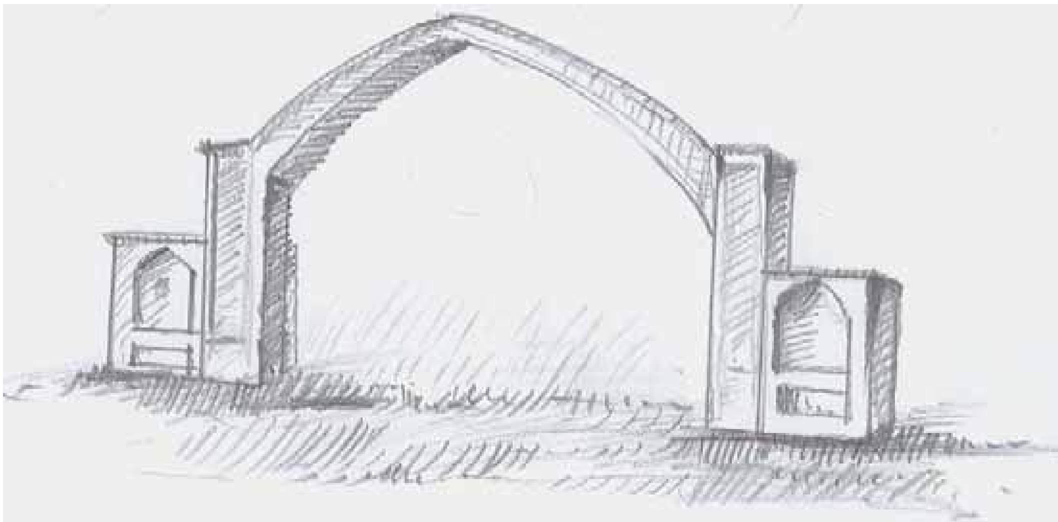

کورنۍ دنده: د تاریخي آثارو په هکله له خپلو لویانو څخه پوښتنې وکړئ

اته ویشتم لوست

تاریخي اثار

موخه: دتاریخي اثارو پیژندنه او په خطونو باندې له هغې د انځور ولو سره آشنا کېدل.

پوښتنې:

- ❖ د بست کلا په کوم ځای کې ده؟
- ❖ کوم تاریخي اثارمو تر اوسه لیدلي دي؟

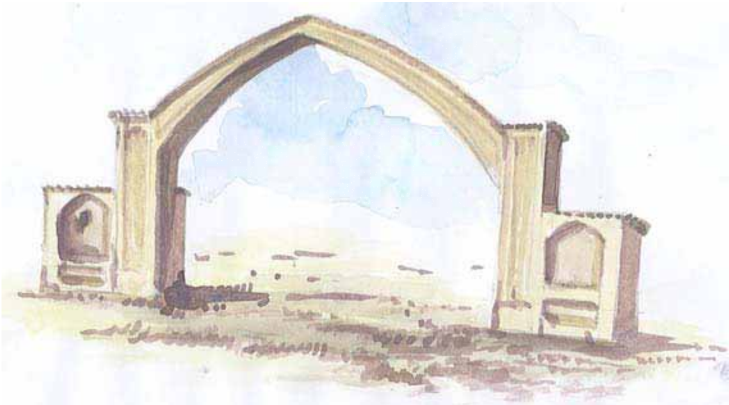

ګران ښوونکی دې:

د تاریخي اثارو په اړه زده کوونکو ته څرګندوني وکړي او د پورتني شکل په انځور ولو او رنګه کولو کې د دوی سره لازمه مرسته وکړي.

فعالیت:

زده کوونکي دې دښوونکي د لارښوونې سره سم پورتنی شکل په تتو خطو انځور کړي. او بیا دې په رنګه کولو پیل وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهه ویشتم لوست

لاسي کار

موخه: د چاپیریال د ساده موادو څخه دتاریخي اثارو د لاسي کار د جوړولو سره اشنا کیدل.

پوښتنې:

- ❖ تاریخي آثار له کومو موادو څخه جوړ یږي؟
- ❖ د تاریخي آثارو له لیدنې ورسته څه احساس درته پیدا کیږي؟

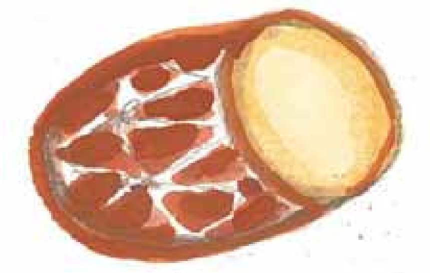

ګران ښوونکی دې:

د پورتني شکل د لاسي کار په جوړولو کې دوی ته څرګند ونې او لاژمه مرسته وکړئ او دهغې د جوړولو په طریقه یې وپوهوئ. له ختې، کاغذ او لرګي څخه کولی شي چې پورته شکل جوړ کړي.

فعالیت:

زده کوونکي دې په څو ډلو وویشل شي او بیا دې د لاسي کار په هکله فکر وکړي او هر زده کوونکی دې لاسي کار جوړ کړي او له بشپړیدو وروسته دې په ټولګی کې د ننداړې له پاره کیږدي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیرشم لوست

تاریخي آثار

موخه: له لرغونو آثارو څخه د یوه اثر د انځور ولو او رنګه کولو سره آشنا کیدل.

پوښتنې:

- د افغانستان د لرغونو آثارو په هکله څه ویلی شئ؟
- په خپل چاپیریال کې مو لرغوني آثار لیدلي دي؟

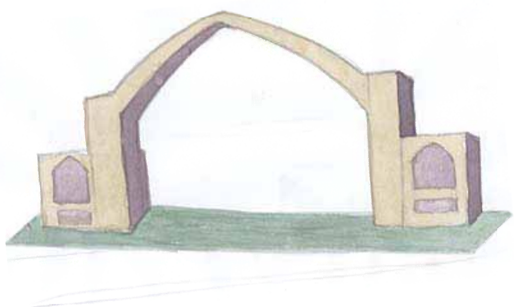

ښاغلی ښوونکی دې:

د لرغونو آثارو په هکله زده کوونکو ته څرګندونې وکړي او دوې دې وهڅوي چې د خپلې منطقې لرغوني آثار وګوري د امکان په صورت کې باید دوی په کابل کې د استقلال منار، په هرات کې دجام منار، په لشکرګاه کې د بُست قلعه، په پغمان کې له طاق ظفر څخه لیدنه وکړي.

فعالیت:

زده کوونکي دې د پورتنیو شکلونو څخه یو په تتو خطونو انځوراو بیا دې په مناسبو رنګونو ښکلا ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library